

LBRIS

We know
books

MARIUS MARIAN ȘOLEA

**ADEVĂRUL,
PE ÎNȚELESUL FEMEILOR**

Prefață de George Mihalcea

Editura Vreimea
București
2024

Doamne,
mi-ai dat acel dar de a înțelege o mulțime de lucruri
fără să rostesc sau să ascult cuvinte
și nimeni nu vorbește cu ochii mai tainic ca femeia,
nici icoanele, nici mulțimea de preoți ai tăi
și nici în ochiul cerului nu am citit atât de ușor...
abia mă obișnuisem că sunt nemuritor,
că am și început să văd surâsul morții în toate.
acum, vreau un loc în care să nu mai caut nimic,
doar o întindere stearpă să fie,
cum este uneori umanitatea noastră...
să nu aștept pe nimeni să trăiască, să nu-mi doresc
nimic, îndreptat decisiv către o moarte fără remușcări.

în România păgână,
cu oameni dresați pentru a considera jegul și sclavia
ca fiind viața însăși,
ideile despre Tine m-au învățat
ca în lumina Ta să nu descopăr numai
ce aș vrea să fie.
apoi, am trecut în forță prin confluente și afecte,
grăbit să poposesc
doar în structură și lumină.

Cuprins

Precuvântare, de <i>George Mihalcea</i>	9
eu, risipitorul și aventurierul...	
De început de toamnă	15
Întâmpinare timpului.....	17
Străin, îngropat în aceste pământuri	18
Întrebarea.....	20
Cea care are cuvinte în ochi.....	22
Speranța.....	26
Acceptabila imperfecțiune	28
Poemul oglindă	30
Imposibila deschidere de șah	32
Lumină de vară	34
Dacă tot sunt trist, ar fi lipsit de sens să mai și par așa	36
Romantism târziu	38
Realizare de august	40
Cosmică și nu prea.....	41
Marină socială	42
Adevărul, pe înțelesul femeilor	43
Poemul cu starea de joi.....	46
Idei, schițe, fragmente.....	48
Florile nopții	49
Biografică.....	50
Marius Augustus Imperator Rex Agigeenssis	51

oaspete în țara mea

Mărturisiri ca și cum ar trebui să cobor.....	55
Scrisoare pentru aromâni	58
Carti trâ armânj	60
Tragicii comici, mergătorii pe sârmă.....	62
Armâne, fără tine viu, crucea îți va fi străină	63
Armâne, fără tîni yiu, crutsea va tsâ hibâ xeanâ	65
Când se vor înălța.....	67
România din noi.....	68
Niciodată.....	70
Paznic în puterea nopții	72
Ceilalți, ca un singur individ	73

jocuri, poeme supuse conjuncturii

Emoție de primăvară, cu Victorin al Putnei, după realități românești și fapte de credință	77
Unic printre înțeleșuri	80
Gingașa Scufiță adusă în realitate de lup	82
Joc secund de vârsta a treia	83
Vânătoarea de la țară, într-o seară-n ulicioară, sau arta poetică a vremurilor noastre	84

distincție rurală

Amintiri dintr-un prezent continuu.....	89
Peștorul	91
Bacu	93
Scrisoare lui Valentin Tașcu.....	99
Mărturisirea	102

De început de toamnă

Trec norii prin inima mea,
purtând ultima lumină a zilei.
cu ochii încă pot să-mpart, pe mai departe, timpul
și încă pot privi sclipirea-i dintre straturile albe,
pe care numai unii oamenii mai știu să le vadă
în compacta istorie.
acest timp, prin care mă uit acum,
ca printr-un aparat de măsurat distanțe,
l-am adunat cu fervoare din poveștile copilăriei,
cu armatoli și celnici aromâni,
apoi din biserici și de pe umeri de femei,
că și pe umerii lor,
cu suflet în crepuscul în acele momente,
mai sunt niște juguri de fosfor,
ușoare ca fulgii în nopțile grele.

azi, nu mai pot uita pământul pe care-am găsit uneori
aceste frumoase femei cu farmecul lor iluzoriu.
le văd consacrate genetic vouă de-a fi fericite,
percepând optimist un handicap numit frumusețe.
nu știu nici lucrurile simple,
condiția banalului uman: pe termen lung,

dragostea mărunță,
în care se înscriu ca într-o competiție,
nu poate concura cu nouitatea.
în acest sens, iubirea lor pentru cel care sunt
nu cred că poate fi mai mare
decât vocația mea pentru diversitate.

Doamne, dar tăcerea aceasta a Ta
 în anumite probleme mărunte
 este uneori un disconfort personal
 și argument că n-ai exista
 pentru cei ce mai ascultă povești despre Tine.
 sunt superficiali și fricoși...
 dar fă pentru mine ceva: vreau să simt
 cel puțin atâta bucurie pentru această fidelă tăcere,
 cât am avut când aduceam la piept
 femeii întinse și goale, extrem de vorbitoare!
 altfel, mă tem să nu fi risipit și timpul, și lumea,
 și tot ce știam, și tot ce nu am mai putut afla.

Întâmpinare timpului

Clepsidră rodnică din carne,
 cu șoldul arcuit, frumos,
 timpu' o să te răstoarne
 și eu voi curge, viu, mai jos.

ca dintr-un cer pustiu și negru
 cad întâmplări într-un abis,
 tot ce-am iubit e azi integru
 în becuri care s-au tot stins.

dacă ziua de astăzi există,
 atunci cea de mâine mai are un rost.
 realitatea ești tu și când iluzia persistă,
 ori viața, ori moartea va conține un cost.

ar fi bine să înțelegi mai devreme povara libertății,
 pentru că, din această libertate,
 nu te mai poți duce decât spre tine însăși.

vreau să te pun în situația de a nu avea altă cale,
 decât aceea de a mă cunoaște,
 să aduc în viața ta puțin hazard și contemplație.
 știi, dar nu vrei să afli nimic
 din ce e în afara cercului din oameni.

Abia începuse mileniul când te-am văzut prima dată
și ochii tăi, mai cruzi decât răbdarea
și decât lumina care, înăuntrul lor, se năștea încet,
alergau prin lumea nouă, când dezordonat,
când plini de sens.
nici un semn nu am făcut cu mâna spre inima ta.
știam că vei putea să fii și fără mine,
dar părea să aibă un rost să adun mai târziu
și timp, și înțelesuri întregi, lipite sumar
de gura și de ochii tăi,
mai vorbitori ca niște umeri goi, însetați de noapte,
după ce o zi întreagă au cărat lumina pe străzi.

primul cântec al lumii eu aș fi dorit să ți-l spun.

aș vrea să înțelegi ce construcție de lumină,
ce mirare de culoare explozivă
trebuie să fie dincolo de aceste ziduri
de întuneric dens –
univers, despre care unii spun că tot al nostru ar fi.

sunt ziduri mai greu de privit, pentru că, înaintea lor,
sunt lumini care străbat exact ce am putea să vedem.
și, tot la fel, aș vrea să înțelegi
câtă lumină ar putea să fie în sufletele noastre
atunci când vom învinge zăgazurile cărnii,
noi, oamenii locului,
în care dragostea mai crește după ploi.
și-atunci privim și cerul, și omul, și pământul.

la început de mileniu, trebuia să fi fost mai atent
cu tot ce urma să treacă prin timp...
ți-am lăsat o carte, dar nu a fost de ajuns.

de ce, din când în când, te mai ferești
să îmi vorbești cu ochii?
doar pentru că există riscul ca vorbirea aceasta
să rămână etern?
și noima ei este opusă nesiguranței tale din fiecare zi?
din același motiv tu alegi în cuvinte*
doar sensul neutru, arbitrar, echivoc?
acela pe care va trebui să îl uit,

devreme ce îl consider străin
și existent doar pentru rostirea banală
a celor relative...

măsurători mărunți
doar ai timpului pe care-l înțelegem,
îl facem bucăți și-l croim
după așteptările și dorințele noastre,
croitori infernali,
care cred despre sine că hainele acestea
sunt cele ce trebuie-mbrăcate.
apoi, eleganți, mărturisim reciproc că moartea există,
că e pe undeva, întruna, la pândă
și n-o căutăm mai înainte în noi.

la un timp oarecare,
după convenționalul început de mileniu,
aș vrea să îți spun că primul cântec al lumii
eu aș fi dorit să-l ascult, mai apoi.

În noaptea în care îmi doream să pătrund
încă o dată
libertatea,
pe inimă, în sus,
cum spuneau bătrânii mei de la Corșor,
căutam cu palmele fericirea peste șoldurile ei
precum un ascet care s-a tâmpit de curând.

din păcate,
prețuiesc deopotrivă carnea care se înalță
la rangul de femeie,
cum prețuiesc femeia însăși.
acum, îmi aștept sufletul să vină din urmă,
să parcurgă singur distanța până la ea.
așa are sufletul meu un specific,
mereu rămâne urma celor pe care le-a trăit.

dorința de a o înțelege adânc o face mai frumoasă.
înspre dimineață, șoldul ei bronzat pe-o parte
a răsărit din cearșafuri
ca luna din penumbră.

în sistemul meu solar,
neparcurs până la capăt de lumină,
am oferit cândva și sufletului ei
posibilitatea de a gravita
și chiar a devenirii formal feminine.

apoi, aveam nevoie de refugiu
și ne retrăgeam de la mare-nspre pat.
tavanul – cer superficial și aparent – doar pentru ea
s-a împodobit atunci cu felurite insecte,
care cădeau, pe rând, ca niște stele,
spre fericirea noastră de jos.

dar, izolată-n pofta mea, o mai putea fi ea frumoasă?